V-dik évfolyam. 289-ik szám Kolozsvártt, szerda deczember 20 1871

Előtizetési feltételek:
Évre . . . . . . 16 frt — kr.
Félévre . . . . . 8 „ — „
Negyedévre . . . . 4 „ — „
Havonként . . . . 1 „ 50 „
A nyilttér 4-szer hasábozott sor ára 20 sorig 25 kr., 20 soron felül 20 kr.
Megjelenik minden nap, ünnep utáni napokat kivéve.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Monostorutcza a L.-Bányai ház alatt.

MAGYAR POLGÁR.

POLITIKAI NAPILAP.

Hirdetési dijak.
Ötször hasábozott sor ára 6 kr
Bélyegdij minden hirdetésnél 30 kr
Nagyobb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadó-hivatal.
Fiók kiadó hivatalok:
Tordán: Retezár és Harmathnál.
Deésen: Krémer Sámuel.
Enyeden: Vokál János.
Szamosujvártt: Csausz testvérek.
Kolozsvártt: Stein J. és Demjén L.
M.-Vásárhelytt: Wittich Józsefnél.

HIRDETÉSEK.

HIVATALOS.

B. Gy. sz. **507.** 1871. (2610) 1—3

Hirdetmény.

Nemes Csík-szék kebelében Alcsíkon a meg ürült alorvosi állomás Csík-Szent-Mártonon leendő állandó lakással az **1872**-ik évi **január 1**-jével betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, a kik ezen évi 500 frt rendes fizetéssel járó alorvosi állomásra pályázni kivánnak, ebbéli okadatolt és okmányolt kérelmeiket a lehető sietséggel és legtovább jelen hó végéig a szék tisztségéhez beádni igyekezzenek.

Csík-Somlyón, 1871. deczember 13-án.

Csik-szék tisztség.

Ad. Sz. **787.**—1871. (2611) (1—3)

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye mocsi kik. Egyesbirósága által közhirré tétetik, miszerént Kolozsmegye törvényszékének idei 4480 szám alatti megbizásánál fogva, folyó évi October 15-én végrendelet hátrahagyásával M. Palatkán elhalt Jánosi Rozália, özvegy Alsó Zsigmondné hagyatékához tartozó ingóságok, u. m. arany és ezüstnemü, szarvasmarhák, lovak, szekér, sertések **folyó év December 30-án és 31-én Mocson,** az ezekből fennmaradandó, s a M.-Palatkán találtató ingóságok u. m. ruha, asztal- és ágynemü, házibutor, házi- és gazdasági eszközök, gabonák, gyüjtemények sat. **1872-ik Január 3-dik és következő napjain M.-Palatkán** árverezés útján, a legtöbbet igérőnek, a becsáron alól is, mindig kész-pénz mellett fognak eladatni.

A hagyatéki leltár a biróságnál megtekinthető.

Egyúttal felhivatnak a végrendeletben megnevezett hagyományos intézetek és egyházak képviselői, ugy szintén a végrendeleti örökösök is, hogy az el nem hagyományozott szerzemény jószágok négy évi haszonbérének, a hagyományos intézetek és egyházaktóli megválthatása iránti egyezkedésnek megkisértése végett, a rokonok némelyike által kifejezett szándék folytán, **1872-ik Január 29-kén délelőtt 10 órakor,** ezen Egyesbiróságnál jelenjenek meg.

A kik. Egyesbiróságtól Mocson, 1871 December 11-kén.

955. —1871. (2612) (3—3)

Hirdetmény.

Maros- Dátos község összes arányositott korcsmajoga az 1872-ik évre árverezés utján haszonbérbe fog adatni; árverezési határnapul **folyó év december hó 22 d. e. 10 óra** tüzetvén ki, a helyszinén a község házánál.

Az árverezési feltételek ezen szolgabiróságnál megtekinthetők.

A M.-Bogáthi járás szolgabiróságától
Maros Ludason 1871 december 9 én

Deák Sándor, szolgabiró.

Karácsoni és ujévi ajándékok.

Tauffer János

czukrászatában,

Dragant, Conserv és csokoladé figurák liqeur, marcipan és hab confectek,salon-crème, liqeur és csokoladebonbonok, Satulok s egyéb felaggatni való tárgyak.

Kaphatók továbbá finom pozsonyi mákos és diós-kiflik, bécsi gyümölcskenyér, candirozott olaszgesztenye és olasz gyümölcs s mindenféle luxus czukor tárgyak.

Midőn alólirt áruczikkei finomságáról és jóságáról, valamint olcsóságáról is kezeskednék, tömeges látogatásért esedezik.

(2613) 1—3

CSIKY IMRE

füszerkereskedésébe érkeztek, s a közelgő **karácsoni** ünnepekre jutányos áron kaphatók:

elismert jóságu friss

hengerlisztek.

Továbbá kaphatók:

friss **görczi-maroni gesztenye**	1 font csak 16 kr.
25 fonton felül mázsája 14 forint.	
Kitünő jó **groy-sajt**	1 font csak 46 kr.
„ „ **ementali sajt**	1 „ „ 76 kr.
Legfinomabb **cubai rhum**	1 kupa 1 fr 50 kr.
Közönségesebb „ „	1 „ 1 „ 20 kr.
Legfinomabb **jamaikai rhum**	1 „ 2 „ 80 kr.
„ „	1 „ 2 „ 40 kr.
„ „	1 „ 2 „ — kr.
Külömeféle **finom theák**	1 font 2 frt 50 krtól 8 frttig.
Finom **milly gyertya**	1 font 66 kr.

S minden egyéb füszerneműek elismert jóságban és jutányos árakért.

(2614) 5—*

Egészen uj játékszerek és társasjátékok. Különlegességek.

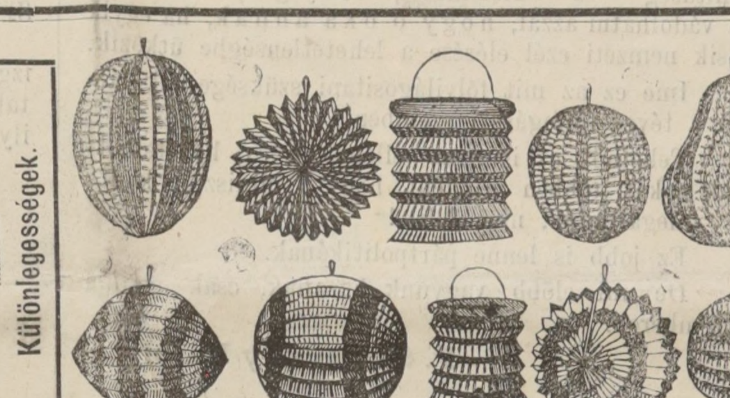

Karácsonfa-diszitések. Egészen uj tréfás áruczikkek.

Karácsonyi ajándékok Witte Edénél

Bécsben verl. Kaerthnerstrasse 59.

A mult évben több mint 2000 megrendelés késön érkezte miatt nem mehetett teljesedésbe, miért is figyelmessé tétetik a n. é. közönség alábbirt karácsoni ajándékokra, melyekből a megrendelés azonnal eszközöltetik.

Egyedül Witténél

Karácsonfa-lámpák,	Karácsonfa-diszlámpák,	Egészen uj gyertyatartók,
szinesek, minden évben használható.	6-féle mintában. Édességek vagy játékszerek berakása is alkalmas.	brillant csillaggal. Ezek a sugarak visszaverődését csillag alakban mutatják.
12 darab 1 frt. 20 kr.	12 db. 1 frt.	10 db. 1 frt.

Az igen kedvelt és **minden évben használható üveggolyók, üvegdiók, almák** *és* **körtvék-***ből egy doboz mintegy 30-féle darabból* **csak 50 kr.** *Ezekhez mint legolcsóbb világitó-eszköz,* **petroleum- paraffin-gyertyák,** *30 drb, 50 kr. Föraktár az igen czélszerü* **karácsonfa-gyertyatartók** *szines rosette formában, alakjánál fogva a gyertya lecsepegést és a fa meggyujtását akadályozza* **25 drb. csak 20 kr.** *Egyszerü drót gyertyatartó* **12 drb. 5 kr. Egy millió** *kapocs, tárgyak felakasztására* **50 drb. 10 kr.** *Nélkülözhetlen.* **A karácsoni kis Jézus** *50—70 kr.* **A kis enber** *hozván a hátán karácsoni ajándékokat, 30—50 kr. 1—2 frt.* **Pompás szinü pillangók** *finom üvegből, felakasztható 35—50 kr.*

Soha nem hallott olcsó árért.

Kis porczelán servicek *50, 80 kr, 1 frt; nagyobb 1 f 50 2 frt, csinosan és jól bepakolva.* **Porczelán kávéservice,** *20=80 kr; nagyobb 1 frt; 1 f 50; 2 f. 1 pléh tálcza hozzá 10, 15, 30, 50, 70 kr.* **Házieszközök,** *fából és pléhből, egy doboz ára 15, 25, 40, 60 kr. 1 frt, 1 frt 50 kr.* **Játékszerek,** *fi- és leánygyermeknek, 1 doboz 10 krtól 1 frtig, nagyobb 1. 50— 2. frt 50 krig.*

Uj! Uj! Uj! Finom! Finom! Finom!

Papiröntvényekből, *jászolyok, csordák, juhnyájak, vadállatok, vadászlakok, táborok, egy doboz 2, 3, 5 frt. Ugyanez egyszerübb, 60 kr, 1 f. 1 f 50 kr.*
Állatok, *természetes börükben, 75 kr, 1 frt; 1 frt 50 kr; 2 frt.*
Cubusjáték, *az összerakandó képek koczkákon vannak, melyek 6 oldalán 6 küllön kép van. 6 drb. 6 mintával 50—80 kr; 1 frt 20; 1 frt 50 legnagyobb 2. 50. Ugyanez egész finom angol képekkel 2. 50; 3. 50; 5 frt.* **Mozaik-játék,** *nagyobb gyermekek számára, rendes háromszögökből, melyekből számtalau mathematicai ábrát lehet lehet csinálni. Egy doboz 65—85 kr, 1 f 20 kr; nagyobb 1 f 50; 2. 50 kr.,* **Bosco** *a büvész, egy doboz különféle varázs-eszközökkel és utasitással, 1 f; 1. 50; 2. 50; 5, 8, 10 frt.* **Szerszám-***dobozok, 30, 40, 50, 60 kr; nagyobb 1 f; 1. 50; 2 f, 2 f. 50 kr.* **Mérlegek,** *10, 15, 20, 30 kr, finom 50 kr.* **Paleta** *festékkel 30—60 kr.*
Szökőkút, *aquariummal és sziklavárral, mágnes, hal és récze sat. melléklettel 2 f 50 kr.*
Iró, mosó- és fésülő készletek, *50 kr—1 frtig.* **Kis lámpák** *30—50 kr.*
Melegitő palaczk *40 kr;* **eczet-** *és olajtartó 40 kr;* **álló óra** *30 kr.*
Buba-butor *10, 15, 30 kr;* **drót-butor,** *60—80 kr, 1 frt:* **vasaló** *30, 40, 50 kr.*
Mozsár *30, 50 kr;* **drótágy** *bubával 40—80 kr; mozdony edénynyel 10—20 kr.*
Nanking-*buba svlyembe öltöztetve, keze, lába, feje porczelánból 30, 50 kr; 1 f; 1 f. 50 kr.*
Zinn- és rézágyuk, *30, 40, 60 kr; ugyanaz borsóval való lövésre 20 30 kr. Mitrailleuse 60 kr. 1 frt; ugyanaz töltéssel 2 f; extra munitió 30 kr.*
Magától menő **velocipédek** *80 kr; és* **vasut** *1. 80; 3. 20 7 f 50 kr.*
Tréfás *alakok gummiból 10, 20, 30 kr. Kis ember 10 kr.*
Laterna magica *képekkel, 85 kr; 1. 20, 1. 50, 2. 50, 3. 50. Az uj szinjátszó* **csodalámpa** *finom képekkel 7. 50, 9 frt.* **Pléhvasut** *egy-egy vonat 40, 50, 60 kr, 1 f; 3 f 50 kr.*
Fénymázos pléh alakok *20, 30, 50, 80 kr.* **Pléh omnibus,** *lovonatu vaspályo 50, 75, 90 kr.* **Utazás a világon,** *minden darab 12 képpel 30, 50 kr; 1 f, 1 f 50*
Fröbel-féle *magán foglalkozás, mely által a gyermekek játszva egyet-mást tanulnak, 50, 60 kr, 1 frt, nagy 1. 50, 2. 50 kr.* **Mechanicai** *szelencze, melyet homokóra hajt, 75 kr.*
Kis könyvnyomda, *szerszámokkal 1 frt, nagyobb 1. 50, 2. 50. Egy doboz 2—300 levonható képpel csak 1 frt.* **Táncz, táncz** *vagy a Toupia ressort egészen uj játékszer 1 frt.*
Roulette, *társas játék 1 f, 1. 50; nagyobb 2. 50, 3. 50, 4. 50, 5 frt.*
100 játékjegy *számozva 2 frt 50 kr. Érdekes* **koczka társas játék** *3—10 személyre, mulattató a hosszu téli estéken, utasitással 1 frt. Fatal, az oroszlán jön, Omnibus, Hajó és vasut-játék, Schwarze Péter csak 1. 50—2. 50 dorabja. Lobor-játék, Futtatni, Utazás Párisba, Bécrlin, Bécs, London, Robinson-játék. Utazás San-Franciscóba Chicagon át és a pacifique vasuton. A suezi soroson. A világ körül, uj velocipéd verseny-játék. A grönlandi utazó, a szétszedhető Hanza hajóval. Mindnyája utasitással ellátva 3 frt.*
Báró de Manx, *Borsszem Jankó, Bolond Miska 50 kr,*
Mexicói tekejáték *1. 50, 2 frt, 2. 50—4 frt.* **Tivolijáték** *1 f 50, 2 f. 2. 50—4 f.*
Die Wacht am Rhein *vagy Strassburg ostroma, ostábla és koczka melléklettel 1. frt.*
Sakk, *ábrákkal 1. 50, 2. 50, 3 frt; eyyszerü 60, 80 kr, 1 forint.*
Domino, *10, 20, 30 kr, 1 frt. Harang és kalapács, 10, 20, 30, 50 kr, 1 frt.*
Lotto *és* **Tombola,** *15, 20, 30, 60 kr, 1 frt. Kérdések és feleletek, 10, 20 kr.*
Kereskedő-*bolt, buba-szoba, konyha, istálló 1 f. 1. 50; 2. 50, 5 frt.*
Billentyüs **trombita** *1 f, 1, 50 kr. Épitészet 20, 30, 60 kr, 1 forint.*
Veszélynélküli lövö **pisztoly** *25—50 kr.* **Gyermek-szinház** *30, 60 kr, 1. 20 kr.*
Uj tréfás játék *1. 20, 1. 50 kr. Takarék-pénztár 10, 20, 30 kr.*
Fotographia, *utbaitással 20 kr.* **Varázsvirág** *3 kr. 12 drb. 20 kr.*
Csodamadár, *20, 30 kr. Bubák hangot adók, szép viasz arczczal; kedvelt futó-bubák szépek és nagyok dobozba 1 f 50 kr. Ülö-bubák 1 f 50; 2 f 50; nagyobb 5 frt egyszerü 60 kr, 1 f.*
Hang-adó *egyszerü* **bubák** *10, 20, 30, 40 kr, 1. 20, 1. 50 kr.*
Felöltöztetett bubák *30, 40, 75 kr, 1. 20, 2. 50 kr.* **Geometriai** *játék 40, 75 kr.*
Mozgó majom *30 kr. A csoda kör, különböző ábrákat és szineket mutat, ahoz tartozó szekrénykével csak 1 frt; egészen kicsi 50 kr. Minta-játék, mely által házat, villát lehet összeállitani, ablakot világitni, 1 boriték 15 kr; 6 boriték 80 kr.*
Cromographia. *Ezen uj találmánynyal a legnehezebb rajzu képeket is le lehet másolni, 1 drb. képekkel 1 frt; egy füzet kiegészitö kép 30 kr.* **Mozgó Orang-Utáng,** *sikerült alak 30 kr.*

Hang-adó futó-bubák,

dobozban 1 forint 50 krajczár.

Uj parquet *játék 24 mintával 1 frt.*

Az uj Fröbel-féle olvasó-készülék,

csak 1 frt 20 kr., nagyobb 1 frt 80 kr.

A GÖZERO tanulmányozására

ajánlom a **henger göz-gépet,** *regulatorral, spiritussal . üthető 1 drb 3 frt. Nagyobbak sulykerékkel, gözpipával és szelelövel 7 frt 50 kr.*
Posta utánvéti vagy utalványnyal való és megrendelések azonnal és pontosan hajtatnak végre Árjegyzékeket kivánatra bérmentve küldök, s kérem a videki t. megrendelöket, becses megrendeléseiket jókor megtenni, hogy a később csoportosan jelentkezök miatt késedelem ne történjék.

Witte Ede játékszerek osztálya Bécsben verl.
Kaerntnerstrasse 59.

(2616) 9=10

(2617) 1—4

16 rud eladó szénafű-
A kolozsvári szénafüvek legjobbika az ugynevezett **elővölgy bakamál** részben **29** hold és **895** □öl terület szabad kézből eladó. Értekezhetni megbizott Tauffer Károly kereskedő urral Kolozsvártt.

(2618) 2—2

Hirdetmény.

A **keleczeli** arányositott **korcsmárlási jog** a jövő **1872**-ik év január **1**-ső napjától kezdve **három** egymásután következendő évre haszonbérbe fog kiadatni. Az árverezés folyó 1871-ik év **december 19**-én d. e. 9 orakor fog megtartatni B.-Hunyad mezővárosa házánál, miről a hozzá szólani kivánók ezennel értesittetnek.

Az árverezési feltételek B.-Hunyad mezőváros házánál, vagy alólirt árverezéssel megbizottnál bármikor megtekinthetők.

B.-Hunyad, december 10-én 1871.

Kilyén Sámuel
árverezési biztos.

Alolirtt egész tisztelettel ajánlom a n. é. közönségnek dusan ellátott raktáromat minden fajta **sajtok** és **husneműekből** a legjutányosabb árakban.

Husnemüek:

			Fontja.	
Prágai kenyérbe sütött sonka, naponta friss	—	frt	96	kr.
Prágai sonka nyers	—	frt	58	„
Vestpháli sonka	1	frt	40	„
Mortadella di Bologna	1	frt	20	„
Veronai szalámi finom	1	frt	20	„
Magyar szalámi „	1	frt	—	„
Krakói kolbász „	—	frt	80	„
Krakói sonka-kolbász	1	frt	20	„
Ludmáj pástétom	1	frt	40	„
Braunschweigi kolbász	1	frt	20	„
Sardella	1	frt	40	„

Sajtok:

			Fontja.	
Ementhali prima	—	frt	72	kr.
Groyi sajt „	—	frt	46	„
Gorgonzola. „	—	frt	96	„
Parmasan 4 éves	1	frt	12	„
Schwarzenberger	—	frt	46	„
„ „ egy darab	—	frt	56	„
Lüneburgi	—	frt	46	„
„ „ egy darab	—	frt	60	„
Strachino di Milano	—	frt	72	„
Eidami	1	frt	12	„
Romadour egy darab	—	frt	60	„

Nagyobb mennyiségü vételeknél olcsóbb.

Tisztelettel,

Hutter János

a „matrozhoz“ Kolozsvártt, a Tivoli alatt.

(2619) 11—100

A „Magyar Polgár“ előfizetési feltételei.

Egész évre . .	16 frt.
Félévre . . .	8 frt — kr.
Negyedévre .	4 frt — kr.
Egy hóra . .	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket a legjutányosb áron elfogad

A M. Polgár kiadóhivatala.

KOLOZSVÁR, DECZEMBER 19.

Fővárosi levelek.

CXVI.

Pest, dec. 16. 1871.

Kedves barátom! A pénzügyi sőt ma már a közlekedési költségvetésnek is vége felé járnak. Nem is csoda: mert a miniszterium, részint, hogy már egyszer az uj évet megszavazott budgetel érje meg, részint mert az éber ellenzéket az által kifárasztani reméli, képviselőket, beleértve a párt és osztály értekezleteket is naponként 7—9 óráig foglalkoztatja.

De az ellenzéket mindaz nem tartoztatja el ellenőrzési hazafias kötelességétől s kivált a pénzügyminiszternek heves és nehéz napjai voltak. Szemére hánytak rosz gazdálkodást; igéreteinek be nem váltását, ugy hogy pár izben annyira sarokba szorult, hogy nem mentheté magát egyébbel, mint őszintén bévallott tapasztalatlanságával.

Az uj közlekedési miniszter kevésbbé van szorongatva és bár vannak megrovások, most még azok legtöbbje inkább elődjét illetvén, e tételeken könyebben gázol át.

Mind ezen költségvetésekkel szemben egy sőtét mementó áll az ugynevezett „kisebbségi vélemény,“ mely habár nem egy párt nézeteit képviseli, az illetők pártjának sőt az egész országnak figyelmével tiszteletével méltán találkozik.

A Ghyczy és Szontagh Pál (csanádi) által benyujtott teljesen magánynézetőket képviselő véleményt sokan, és több oldalról hibásan fogván föl, egyes tételei alapján s mint pártvéleményt támadják meg.

Ez utolsóra nézve biztosithatlak, s biztosithatom tisztelt olvasó közönségedet, hogy teljesen téves. Ghyczyék véleményével szemben a párt teljesen fenntartotta függetlenségét; ők magok pedig sehol — tehát e pártban sem — kivánták azt olyannak tekinteni. A mi pártunk azonban annak szellemét és intentióit, szemben a tervszerütlen kiadásokkal teljesen magáévá teszi. Annyival megdöbbentőleg szomoru jelenség lehet az a nemzetre nézve.

A mi már az előbbi kérdést illeti, arra nézve, ujra a legelső forrásból meritve állithatom, hogy a kisebségi vélemény benyujtói, nem az általok törölt egyes tételekre s az azon törlés által meggazdálkodandó pár millióra fektetik a sulyt, hanem a kormány szédelgése maniájával szemben épen a gazdálkodási szempontokra és elvre, a tervszerüségre és a pénzügyi állapotok végleges tisztázására.

És ezt illetőleg mondhatom, hogy Ghyczyék a pénzügyi bizottságban nem állottak magokra; osztották azok iránti nézeteiket a bizottság komolyabb jobboldali tagjai is.

Ha tehát már most valaki a törlések egyike vagy másika mellett följajdul, ne a kisebbségi véleményt kárhoztassa, hanem azokat, kik ugy gazdálkodtak, hogy nemzetünk sorsán aggodó férfiak, bár vérző szivvel és könyüs szemekkel még oly tételeket is törölni voltak kénytelenek, melyeket jobb helyzetünkben édes örömest megszavaznának.

Egy szomoru illustratiója e kisebbségi vélemény a jelennek és közel multnak arra nézve, hogy az illetők nem elégedtek meg azzal, hogy a nemzet nyakán sulyos terheket vállaltak, — fényes szemfényvesztési tüntetések által áltatták a nemzetet, hogy ilyen és amolyan keserü jövedelmi helyzetbe jutott, — mig most már kénytelenek ők is bevallani, hogy a veszély nagy; hogy a legsürgösebbre nézve is gazdálkodnunk kell; hogy e nemzetnek sem anyagi sem culturai czélokra nincs elég pénze.

És most, midőn a kisebbségi vélemény még mélyebbre tekintve és mutatva, a veszélyt egész igaz sötétségében föltárja; szeretnék emerre sütni a kishitüség és kislelküség bélyegét; szeretnék ezt vádolhatni azzal, hogy ő oka annak, ha egyik másik nemzeti czél elérése a lehetetlenségbe ütközik.

Ime ez az mit fölvilágositani szükségesnek láttam a téves fölfogással szemben.

Tehetnők az igaz az ellenkezőt és követelhetnénk sokat, többen mindent, hogy a miniszter kiáltsa: „megálljatok, nem telik!“

Ez jobb is lenne pártpolitikának.

De mi előbb vagyunk hazafiak, csak azután pártemberek.

P. Szathmáry Károly.

Román lapok szemléje.

(M. G.) A „Pátria“ legujabb száma megtámadja a román képviselőket azon eljárásukért, hogy a Miletics-féle határozati javaslatot pártolták. A hét aláirt román képviselő ekkor csufot üzött a népből, kiket ez azért választott és küldött fel a törvényhozó testületbe, hogy a román ügyek és érdekek előmozditásában minden lehetőt elkövessenek, és ők mit cselekedtek jelen alkalommal is? A román nemzet égető szükségeiről teljesen megfelejtkezve segédkezet nyujtottak egy ábrándozó szerbnek a panslavismus előmozditásában; a szláv érdekek védelmére emelték fel szavukat? És vajjon nem gyalázták meg magát a román képviselők clubbját is? De igaz, mert egy szerbet hatalmaztak fel arra, hogy nevökben beszéljen a román érdekek tárgyában s midőn a román képviselők ezt cselekedték egyuttal legfényesebb bizonyitványt nyujtottak arra nézve is, miszerint a román ügyek elintézését hanyagul veszik, azokkal nem sokat törődnek! És ezen urak, kik még most is azt kürtölik az országban, hogy egyedül ők képviselik a román nemzetet, nem mertek szót emelni a román érdekért, nem volt annyi bátorság szivökben, azon népért, mely őket megválasztá és felküldé egy pártoló szót szólani! Ha már Mileticset bizták meg szólással, mért engedték meg hogy nevökben a szerb ügyekről is beszéljen, mintha a szerb érdekek előmozditását a román nemzet is szivéből akarná, vagy azok reálizálása körül munkálódnék.

Ugyan csak e lap hibául rója fel a román képviselőknek, hogy a birói kinevezéseknél mi informátióval sem járultak a magyar igazságügyérnél. Ha annyira nagy románok s ha annyira nagy hazafiak az ily körülmények figyelmöket ki nem kerülheti, azért vannak felküldve, hogy idejüket egészen a nemzet ügyeinek áldozzák fel.

Az „Albina“ szerint küszöbön levő birói kinevezések nagy izgatottságban tartják a kedélyeket, a románok közül pedig e szervezést sokan megfogják siratni, mert mint széltében beszélik, a román érdekek a jelen alkalommal sem vétettek figyelembe.

E lap panaszkodik arról is, hogy Bukovinában, mely román tulajdon, az idegenek tulsulyra vergődtek mindenütt. Az idegenek disponálnak ma itt a megvesztegetés és árulás folytán kezökbe ragadott román vagyonnal. Ennélfogva szervezkedésre hivja fel a bukovinai románságot az elvesztett régi jog és hatalom visszanyerésére.

A „Gazetta Transilvaniei“ legujabb száma az uj választási törvényjavaslat ismertetésébe bocsátkozik, s okoskodása oda megy ki, hogy a 20 hold inkább vagyonnal biró román ember nem választhat, pedig még ehez 4 szarvas marhája is járul s a mellett háza is van; más részről az olyan nadrágos ember, ki minden vagyonát a hátán viseli, kaczagva a parasztot, választ. Ezen felületes ismertetését azon felkiáltással zárja be, hogy bizony csak nagy átok nehezül a román nemzetre ezen kormánynyal, midőn a magyarnak minden szabad, a románnak semmi. Azonban e viharok is lezajlanak elmulnak, addig pedig minden román legyen ébren és vigyázzon, hogy kisértetbe ne essék.*)

A „Gazetta“ hangja még mindig szenvedélyes, izgatott; nagy kár, hogy egy közép utat nem tud találni, mely inkább vezetné boldogulásra, mint az ily eljárás, mely ügyének mit sem használ.

Orbán Balázsnak

a székelyföldi utak érdekében tartott beszéde

(December 15-én.)

T. ház: Az előttem szóló t. képviselő ur által felemlitett Héjjasfalva- gymesi utvonal kiépitésére előirányzott 130,000 frt megszavazásához készséggel járulok hozzá és örömömet fejezem ki, hogy e pontban a kormány intentiójával egyetérthetek. Ezt téve a különvéleménynyel korántsem jövök ellentétbe, a mennyiben én teljesen méltánylom és magaménak vallom azon ott kifejtett nézetét, hogy mindaddig mig egy országos úttervezet megállitva s az útépités körül czélszerü ellenőrködési rendszer behozva nincsen, addig uj útvonalokhoz ne kezdjünk. Azonban a kérdéses útvonal századok óta meglevő s talán legrégibb postaútja a Székelyföldnek, miért az nem is vonható a külön vélemény indoka alapján mellőzendő utak sorába, a mennyiben itt az ut ujra építéséről nem, hanem csak is a nagyon megrongáltnak alapos kiigazitásáról van és lehet szó. Ez út, a mint ezt előttem szóló t. barátom kifejtette, Udvarhelyszéket Csikszékkel, országunkat pedig Moldovával és a kelettel köti egybe, s igy hadászati szempontból is igen fontos, de még fontosabb nemzetgazdászati tekintetből, a mennyiben a vasut által kikerült bel Székelyföldnek egyenes egybekötő utvonalát képezi a Héjjasfalvánál tőle elforduló vasuttal. Mindezekből kitetszik, hogy a kérdéses útvonal nemcsak vidéki, hanem országos fontossággal bir, s valóban nagyon visszatetsző lenne, ha akkor, a midőn ezen útvonal Héjasfalváig tehát ott, hol a vasuttal párhuzamosan fut régóta az állam által kezeltetik, Héjasfalván felül, vagyis ott hol a székely határokra lép, kivonatnék az állam gondozása alól.

Az itt felhozottak mellett ez útnak állam-úttá tétele azért is méltányos, mert az általa átszelt Udvarhely és Csikszék, a Székelyföld e legkopárabb e legnépesebb része, bár adója által nagy mérvben járul az államutak csinálásához, mind ez ideig mégis egy talpalatnyi államuttal sem birt, s igy a jeleni nagyobb kiadás nem más, mint az előzetes évek e téren való mulasztásainak utólagos helyrepótlása. Miért kérem a képviselőházat, hogy ez útvonal megszavazása által szolgáltasson igazságot a sok tekintetben mellőzött Székelyföldnek.

Azonban ezzel a méltányosság követelményének még nincsen elég téve, mert a Székelyföldnek még vannak oly rész útai, melyeket mulhatlanul az államnak kell gondoskodása alá venni azért is, mert az útcsinálással túlterhelt székelység azokat nem győzi, de főleg azért is, mert ez útak előnyét és hasznát egyenesen az állam élvezi: ezek a parajdi sóaknákhoz vezető utak.

Erdély mindenütt gazdagon van sóval megáldva, de leginkább keleti részén, hol a só egész hegy lánczolatokat és sziklákat alkotva tör a talaj szinje fölé, mig más helyeken a lakosok pinczéiket sósziklákba vésik, s daczára annak mégis a sómüvelés sulypontja inkább a nyugati részre van fektetve, s mig ott négy helyen foly a só rendszeres aknászata, addig a keleti részen csakis a parajdi sóakna van mivelés alatt, minek következtében Erdély keleti, délkeleti és középvidékének is nagy része, tehát közel 600,000 lélek van a parajdi sóaknákra útalva, melyből ez okon az államnak igen nagy bevételei vannak. Teljesen méltányos azért azon kivánat, hogy az állam, az odajuthatást lehetővé tegye. Ez azonban most teljesen kivül esik a számitáson, mert Parajdra minden irányból oly rémletes útak vezetnek, melyek a közlekedést már is rendkivül nehézzé s maholnap lehetetlenné fogják tenni. Parajdra 3 út irányul, az Udvarhely-parajdi, mely $4^1/_4$ mfld. a balavásár-parajdi, mely 5 mfld és az Alfalu-parajdi, mely $4^1/_2$ mfld hoszszú, tehát itt összesen vagy 13 folyó mfldnyi útat kellene a kormánynak gondozása alá venni, nemcsak Erdély 600,000 lakossának, hanem még inkább az állam érdekében, mert kétségtelen, hogy a parajdi útak járhatlansága igen nagymértékben csökkenti az állam bevételét, a mennyiben a határszél közelében lakók, leginkább külföldről csempészett sóval élnek azért, mert a törvényes parajdi sóhoz vonómarhájuk koczkáztatása nélkül, hozzá férni nem tudnak.

Bátor vagyok azért az igen tisztelt közlekedési miniszter urat a parajdi sóutak figyelemre vételére fölhivni, a végett, hogy azokat szakértő kiküldöttje által tanulmányoztatva, a jövő költségvetés előirányzatába való fölvételre előkészittethesse, mert ezt kivánják a nemzetgazdászat és az állam jól felfogott érdekei. Szabadjon még utépitési rendszerünkre pár általános észrevételt tennem.

T. Ház! Tudjuk, hogy törvényhatóságaink mindenhol, mily nagy munkaerőt forditanak az utakra, s tudjuk másrészről, hogy 1867 óta a magyar országgyülés mily tekintélyes összegeket szavazott meg e czélra, s mégis országszerte halljuk a rosz útak miatti panaszt, a közlekedés gyakori fennakadását, ugy kell lenni, hogy az utak körül sem elég szakértelemmel, sem elég lelkiismeretességgel nem járnak el; én ugy tapasztaltam, hogy a megyei munkaerő legtöbb esetben elfecséreltetik, másrészről azt is észleltem, hogy mig a Bach rendszer alatt alakultak oly utász consortiumok, melyek országszerte kezeikbe ragadták az útak és hidak készitését, s felhasználva a helyzet előnyeit roppant nyereményeket biztositottak maguknak. Ezen consortiumok még most is virágoznak s a régi ductus alapján még most is oly protectiokkal birnak, hogy többnyire minden út az ő zsákmányukra jut. Innen van aztán, hogy a fedanyag köb-ölét a kormány még ott is drágán fizeti, hol azt az út melletti csermelyből nyerik. Itt mindenek felett egy szigoru ellenőrködés szükséges, mely az utvonalok kiadása, sőt a hol szükséges a főispán és főkirálybiró urak felett is örködjék, mert én magam is tudok oly esetet, a midőn a főkirálybiró ur az utra forditani kelletett 8000 frt államsegélyt akként használta fel, hogy abból egy csomó oknélküli fő és alútbiztost állandósitott, kik az útcsináláshoz ugyan mitsem

*) A Gazetta a sok panasz után jól tenné, ha már egyszer arra is figyelmeztetné a románokat, hogy ne engedjék magukat nehány fizetett kortes által vak eszközképpen felhasználtatni a képviselőv-Választásoknál. Ilyenkor ne essenek „kisértetbe“ a románok. Esztendő számra zúgolódnak, s midőn független szavazatukkal kellene az ellenzéket támogatniok, — nehány megvesztegetett ember után vakon indulnak, s harczolnak saját érdekeik ellen, anélkül, hogy tudnák mit tesznek. Szerk.

Uj „Erdélyi Muzeum.“

Párisi képek,

az ostrom idejéből.

Francisque Sarcey után.

IV. A párisiak tavalyi deczembere.

Ez az egész hónap iszonyu kinosan tölt el. Nélkülözéseink hovatovább fokozódtak élelmi készletünk apadásának mértéke szerint. Még nem nyugtalankodtunk ugyan a kenyér miatt. Igaz, hogy a Montmartre s a szomszédos negyedekben aggodalom harapózott el nem tudom melyik reggelen. A nép zárt ajtókra talált a pékeknél s szerte csapongott a város többi részén s ugy elszedett minden sült kenyeret, hogy már délután 3 óra tájt északtól délig s kelettől nyugotig sem lehete egy falatot találni. A kormány, megütődve e váratlan esemény fölött, ünnepélyesen kinyilatkoztatá, hogy gabonáról oly bőven gondoskodtak, miszerint — bármi történjék is — a kenyeret soha sem adagolnák. Ez tapintatlanság volt, mit a következmények folyama be is bizonyitott; mert utoljára e végletre kelle szoritkozni, és sokkal jobb lett volna az adagoláson kezdeni, mi egy jó hónappal nyujtotta volna meg ellenállásunkat. Soha sem jő napfényre az a teméntelen tékozlás, mit a lisztben elkövettek. Adták a lovaknak, mert olcsóbb volt a szénánál és zabnál. Beverték pogácsákba, mikkel mindenki zsufolásig tölté szekrényeit az éhségtől való félelmében; s midőn e pogácsa-készitést betiltották, nem volt háztartás, melyhez ne vettek volna kétannyi kenyeret, mint a mennyire szükség volt; vékony szeletekre vágták s megpiritták, hogy annál tovább megálljon. Meg kellett volna gondolniok, hogy mind e készlet el van veszve, mert ha a közalap egyszer kimerül, kényszerülve leszünk megadni magunk, a capitulatio pedig magával hozza aztán a további élelmezést. De vajjon okosodik-é a félelem? Igen komolyan vették a fenyegetést Bismarcktól, ki azt mondta volt egy hivatalos nyilatkozatában Európának, hogy ha Páris egyszer megadja magát, ő nem törődik annak élelmezésével, hanem felelőssé teszi a franczia kormányt ama négy-ötszáz ezer emberért, kik éhen halhatnának az utczákon. Tehát mindenki tele markokkal meritett az állami készletből s állitják, hogy a liszt fogyasztás megkétszerőződött. Mikor már az adagolás szükségszerü mértékére jöttek, igen késő volt. Egy személyre naponként nem adtak többet 300 gramme kenyérnél! Háromszáz gr! mintha meglehetett volna élni ennyivel! és milyen kenyér, Istenem! Az, melyet mi ettünk az ostrom végnapjai alatt, valami barnás, ragadós vegyiték volt minden egyébből csak buzából nem. Senki sincs közöttünk, ki ne őrzött volna meg egy-egy darabot mutatványul s az ostromzár emlékeül. S ha meggondoljuk, hogy a lakósoknak legalább is fele nem evett egyebet e csomós, emészthetlen tésztánál! S csak lassanlassan értünk oda, hogy ez összegyurott s megsütött keveréknél jobbat is ehettünk. Annak, mit köztünk deczemberben s január elején osztogattak, szürkés szine s étvágy gerjesztő kinézése volt s mi azzal a párisi kedélylyel, mely minden nyomoruságot mosolylyal fogad, jóizün haraptunk belé, vidékiek jó barna kenyerére gondolva. Ah! ha egy kis tejünk lett volna, hogy belemártsuk, be felséges nyalánkság lett volna!

A marhahus egészen mythoszszá vált. Hasonlag a juh is; csak lovat ettünk. Hova lettek az első hónapok kényeskedései? Még csak tréfára sem gondolt már senki e táplálék fölött, annyira közhasználattá vált. Nem hiszem, hogy valamely vendéglő étlapján fönnforgott volna valaha; onnan van, mert Francziaországban a formális szokások jóval tul élik a tettekbe átment változásokat. A vendéglős, ki lóhust hirdetett volna, elrémitette volna minden vendégét; mindenki tudta, hogy az ökör melynek husa tálában állt főzve, vagy sülve, nyerget hordozott, de azért cseppet sem költék el kevesebb étvágygyal. Miféle csodálatos módon is tudhattak ez üzletemberek minden estve annyi igényt oly tisztességesen s aránylag oly mérsékelt árért kielégiteni? — itt rejlenek az örvények, melyekben a gondolat elvész. A párisi életet mindig ily titokszerü homály burkolá be, melynek nyitját csak az intézők tudák; Ők aztán meg is őrizék jól! Egy tény, mit erősithetek, mert egész Páris tapasztalá, az, hogy nehány vendéglőben, melyeket nem idézek névszerint, mert nem akarok reclameot csinálni, egész végig lehete találni minden gondolható eledelt, kivéve természetesen a fris halat és uj veteményt; s ha esti 6 órakor oda mentünk vagy tiz személyre való ebéd mindig készen állt, még pedig igen kielégitőleg. Hej, de meg is fizettük! — s mégis olcsóbban, mint a mennyibe othon került volna.

Minden kenyér és hus mellé való eleség mesés árra hágott, s emelkedett napról-napra. Egy font olaj 6—7 frankon költ; a vajról szó se volt, ára tulszárnyalt minden képzeletet, 40—50 frank kilója; a grói sajtot nem is árulák, igen drága lett volna; az csak ajándékozásra való volt. Tudok olyan nőt, ki a megszokott édességek helyett, egy zsák krumplit, vagy egy darab sajtot kapott uj évi ajándokul. Egy darab sajt királyi ajándék volt s egy véka krumpli 25 frankba került; s a kisebb háztájaknak, hová apróbb mérték szerint vették, még többe került. Egy fő káposzta 6 frankra volt becsülve. Levelekre szedték szélyel s a mennyit máskor alig mertek volna a házi nyulnak adni, ott pompázott a tüz mellett, ló-husos fazékban. A hagymákat s murkot nem is lehete találni. E czikkekről nem is volt árszabás készitve s ez egészen a felek képzeletére volt bizva. A legtisztátalanabb zsir is forgalomba jutott s hallatlan áron kelt. A hirlapok naponként közöltek csodás módszereket, melyek szerint ezeket meg lehete tisztitani a szeméttől és rosz szagtól. Volt még Párisban nagy menynyiségü házinyul és majorság, de ezek minden áron felül állottak. Láttam ujév táján miként csoportosult nagy bámuló tömeg egy pulyka körül, mint máskor a la Paix utcza ékszer árusai előtt. Meg voltak lepetve, hogy egy oly kisértő falat miként daczolhat gyönge üveg védelme alatt a sovár tekintetek falánkságával. Sok házhoz vettek házinyulakat, hogy hulladékkal hizlalják, mig az éhség miatt majd pástétomot készitenének belőle. A pástétom több haszonnal járt a vetreczénél. E pillanatban, midőn e sorokat irom, az én szobámban is van két kis nyul, szegletbe lapulva remegő meredt tekintetökkel. Gazdasszonyom hozta be, állitván, hogy unatkoznak ketreczükben magukra, fáznak, s nem akarnak többet enni. Ez utolsó ok elhatározott: kaptam őket s igyekszem elkölteni. A világért se olvasnám fel nekik e sorokat, melyben itéletük van kimondva: Csak megfogynának bánatukban. Szomoru határzat! Van még két tyukom, miket édesgetésekkel halmozok. Nem szeretik a kölest. Komolyan meg vagyok akadva, hogy mivel táplálom őket. Több értekezletet tartunk e nevezetes pont fölött szakácsnémmal. Nem hiuságból mutatom be házam lakóit az olvasónak, hogy megtudják mim van nekem, hanem mert szeretem a tények hü előadását. E kis részletek többet mondanak e részben egy párisi beléletéről minden hangos frázisnál s minden kedélyes elménczkedésnél, mivel azok mullatták maguk, kiknek még elég pénzük volt arra, hogy nevethessenek.

Ezek száma napról-napra csökkent. A bourgeoisie megtakaritásai vége felé járt. Élénk érdekeltséggel kisértem e kimerülések fokozatait. Részt vettem egy kis társaságban, mely összeszokott gyülni akár a whist, akár bouillotte játszása végett. A betétel s szenvedély nem sokat változtak az első hónapban; de a másodikban a tétel már felére-, később harmadára szállott, a zár utolsó napjai felé pedig illőnek tartók kimondani, hogy nem játszunk többet pénzben. Mindnyájan csaknem szárazon álltunk s alig volt több pénzünk, mint mivel a jobb napokat vártuk.

Mit mondjunk azokról, kiknek nem volt semmi pénzük? Pedig, meg kell vallani, Páris tulnyomó többsége igy állott. Nem, soha se tudom én elég jól elmondani vidéki testvéreinknek. hogy az egész lakosság mily rendithetlen kitartással s megható elszántsággal hordozta a hosszu nyomor mostohaságait. Főleg a nők voltak csodálatra méltók. A férfiakat nem sajnálom nagyon; legnagyobb részük megkapta a 30 soust naponként, mit sokan meg is ittak szégyen nélkül. De a nők! a szegény nők! abban a csikorgó deczemberi hidegben naphosszat várakoztak, hogy rájuk kerüljön a sor, sütőnél, mészárosnál, füszer- és faárusnál s a kapitányságnál. Egy sem méltatlankodott; e goromba szavakhoz szokott szájakból egy istentelen szó sem emelkedett Francziaország ellen; ők voltak a legdühösebbek, hogy ne tágitsunk az utolsó falat kenyérig. Pedig csak Isten tudja, hogy mijükbe került e falat! A halandóság hétfölhétre emelkedett, s megdöbbentő özönnel seperte az áldozatokat. Ezer kétszáz-, ezer háromszázról, mely a párisi halálozások rendes száma, hirtelen fölment kétezerre, aztán 2400-ra, aztán 3000, még ezt is meghaladta, s elérte a 4000-et, végre a 4500-at is. A tüdőgyuladás, a csúz, a betegségek egész szomoru sora sujtotta az emberiteremtések szerencsétlen csoportját a hosszu kinlódások és éhség alatt. Mindenfelé csak halottas kocsikat lehete látni, a mint a temető felé haladnak. A gyermekekért még kevesebb szertarsást csináltak, karjuk alá fogák mint valami csomagot s ugy bocsáták a közös sirba, a többihez. A párisi temetők igen kicsinyek voltak már, ugy megvalának tömve hullákkal s alig tudák hova temetkezzenek. E gondatlanság a sirok iránt, igen szomoru jel volt oly népnél, melynek a halottak iránti kegyelete a tulságig megy. Többször eszembe jutott Thucydides hires fejezete az athénei pestisről; hasonló érzéketlenségek mindig észlelhetők a vegső szerencsétlenségek alatt,

A fűtés kérdése is bajos feladat volt e szomorú hónap alatt. Nem volt fa; a fagy pedig egész erejében kegyetlenkedett. Kormányzóink előre láthat-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

értettek, de mint cortesvezérek igen használhatóknak bizonyultak, nem az ország-, hanem a pártérdek útainak egyengetésére. Az itt felhozott nehány eset is mutatja, hogy útcsinálási rendszerünk alapjában hibás; uj közlekedési miniszterünkre vár azon igen nemes és hálás feladat, hogy az e téren szükséges reformokat kezdeményezze és meghonositsa. (Élénk helyeslés balfelől).

Kivonat,

a kolozs-dobokamegyei tankerület 1870/71 évi tanügyi állapotáról.

1-ör. 90 felekezeti iskola kapott ingyen tanszereket a vallás- és közoktatási m. kir. minisztériumtól.

Egy Magyar Valkón 160 tanköteles számára épitendő községi iskolára és iskolatelek vásárlására, az épitkezési tervrajz és költségvetés alapján 6000 frtot utalványozott a közoktatási kormány, a község maga iskola felépitését segélyezé: némi fa-anyaggal, szükséges igav.- és gyalog napszámmal.

3-or. Egy Borsán létesitendő állami népiskola épitésére a közoktatási államkormány 5650 frtot utalványozott, — az iskola telket 1 hold 1100 □ öl terjedelemben — br. Bánffy Dániel ottani birtokos Dobokamegyei főispán ur ingyen adományozta, — a község maga az iskola fölépitéséhez járul, mint Magyar Valkón.

4-er. Pánczél-Csehen egy 80 tanköteles számára veendő községi iskolatelek, s az ezen felállitandó iskola felépitésére a közoktatási miniszterinm az épitési tervrajz, és költségvetés alapján 3900 forintot utalványozott.

5-ör. Tárgyalás foly 3 községgel a községi iskolák felállitása iránt.

6-or Szintugy tárgyalás alatt van egy Bánffy-Hunyadon felállitandó nép- és polgári iskola, és egy felsőbb népiskolának Mocs községében való felállitása.

7-er. Kolozsvártt, október 8-én felállittatott az állami férfi tanitó-képezde 30 növendékkel, kik mindnyájan államsegélyben részesülnek.

8-or. Ugyanott a tanitónő-képezdében felállittatott a 2-ik osztály, melyben van 22 növendék, és pedig 18 állami, 2 törvényhatósági segélyen bennlakó, és 2 bejáró.

Az 1-ső osztályba bevétetett a tanév kezdetén 31 növendék, és pedig 21 állami költségen eszközölt köztartás mellett, bennlakó, 10 bejáró, kik közül 3 államsegélyt kap készpénzben. Mindkét képezdéhez gyakorló iskola állittatott.

9-er. A Kolozsvártt tartott póttanfolyamban résztvettek, e tankerületből 56 magyar, és 97 román néptanitó 50 kr. napi államsegély mellett.

10-er. Bokros Elek ügyvéd ur 30 darab aranyat adott egy kolozsmegyei községi iskola számára.

11-er. A felnöttek oktatásában résztvett 279. a mult 1870/7-il tanév folytán.

Államsegélyt nyert 21 néptanitó.

(Vége következik,)

Felhivás*)

az erdélyi gazdasági egylet minden t. tagjához!

Az erdélyi gazd. egylet igazgató választmánya f. évi deczember 5-én tartott ülésében, — a közgyülés jóváhagyásának reményében — határozatilag ki mondá, hogy „Erdélyi Gazda“ czimü egyleti közlönyét jövő 1872-ik évtől kezdve minden alapitó s évdijas tagjának ingyen fogja megküldeni.

Hogy azonban a példányok helyesen czimezve az illető t. tagokhoz el is juthassanak, felkéretnek ugy a helybeli mint a vidéki alapitó s évdijas t. tagok, hogy czimüket és tartozkodási helyüket mielébb az egylet titkári hivatalához beküldeni sziveskedjenek, miután alolirt zavarok elkerülése végett utasitva vau: csak is a jelentkezőknek inditani el illető példányaikat.

Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

*) Kéretnnk a hazai lapok t. szerkesztőségei jelen felhivás szives átvételére.

HIRHARANG.

*** **Szegény gróf Lónyait** nagy csapás fenyegeti. Pár év előtt megvette a Királyhágón inneni részekben a Nopcsa-féle farkadini uradalmat negyedrész árban, miután a Nopcsa féle hitelezők ugy is pörögtették már a dobot felette. Most hire jár, hogy a Vajda-Hunyad közelében levő vasbányákat a kormány a Rotschild-háznak akarja bérbe adni. Miután a finomabb vas feldolgozásához teméntelen fára is van szükség, s a farkadini uradalom történetesen nagyrészben erdőből áll, Rotschild kénytelen a fát gr. Lónyaitól venni, ki jelenleg egyre-másra 2 frtot kér ölenként azért az 500,000 öl fáért, mely az említett erdőségekből kikerül, tehát az alig nehány ezer forinton vett farkadini uradalomnak csak a levágott erdeiért egy kerek millió forint fenyegeti Lónyait a közel jövőben. Egy uj millióval több gond a többiek mellett! No de mi jobban szeretjük azt a milliót a Lónyai zsebében, mint szeretnők a Rotschildében, — csak már egyszer érnők meg azt is, hogy ez az ügyesen számitó gróf Lónyai vagy egy ilyen vásárt ejtsen az ország részére is.

*** **Ajánljuk Deák Farkast szinházi kir. biztosnak Pestre!** Darab időtől kezdve a napi sajtóban valóságos „Farkas cultus“ kezd lábra kapni. Az élcz- és komoly politikai, sőt a szépirodalmi lapok is sokat foglalkoznak a nemzet sokat beczézett, sokat kényeztetett Farkasával. A hol br. Orczyról van szó, ott kullog Farkas is. Ő képezi az árnyékát a nemzeti szinház intendánsának. Ő persze haragszik, hogy „miért nem hagyják a lapok békében“, „mit bibelődnek vele“; de e nemes hangon átsugárzik az öröm, mely titkon ezt sugja: „Csak irjanak, irjanak sokat felőlem. irjanak akármit, csak legyen forgalomban a nevem nyomtatásban, rajzoljanak le mindenféle posituraban, ugy is jól veszem ki magamat, mint az Orczy komornyikja, gyufatartónak sem kaphattak alkalmasabb tanulmányfőt az enyémnél, szóval, én a napi sajtóé vagyok, prózában és versben, korrajz, fametszet és szinnyomatban!“ — Az elmondottak után senki sem csodálkozhatik, ha a vidéki lapok is fejlesztik ezt a „farkas cultus“-t, ha segitünk mi is lábai alá rakni még életében az emlékoszlop alapköveit. Az „Ellenőr“ azt irja, hogy a pesti nemzeti szinháznál a belforradalom gyanus előjelei mutatkoznak, titkos összeesküvők lappanganak, sőt már nyiltan olyan barátságos lábra helyezte magát a szinházszemélyzet egyrésze Orczy báróval szemben, hogy ez kénytelen a belügyminister oltalma alá helyezkedni, s ennek következtében maholnap kilátás lesz egy szinházi királyi biztosra. Részünkről erre alkalmasabb embert nem ismerünk az Orczy báró Farkasánál. Küldjék ki őtet, szabassanak reá egy olyan uniformist, mint a milyenben a kormány élczlapja jónak látta bemutatni legközelebbről, s minden bajnak eleje lesz véve. Ha egyedül nem lenne elég tekintély, adjuk mellé Kendeffy Arpádot, fiatal erő ez is, s Deák Farkassal egymást támogatva, borozdára hozhatnák a szinház ügyét. Ha egy kis statáriumot hirdetnek ki a szinházra nézve, bizony az nem fog megártani olyan rakonczátlan népséggel szemben. Csak erély és jól alkalmazva!

*** **A kolozsvári** kir. jogakadémia ifjusága jövő év január 31-én „segélyző egylete“ javára zártkörü tánczvigalmat rendez. Bizottmányi tagok: Br. Bánffy Ernő, Kiszely Endre, Oelberg Ottó, Brunner Olivér, gr. Csáki Miklós, Rettegi Sándor, Kádár József, Somogyi István, Űrmösi Lajos, Kápdebó Kálmán, Keresztes István és Tóth Endre.

*** **Hányat ütött az óra?** Azokat, kik szeretik pontosabban tudni, hányat ütött az óra, figyelmeztetjük, hogy a mostani téli időben a toronyórák nagyon elvadultak, — nevezetesen a piaczi toronyóra épen 16 perczet, tehát több, mint egy negyed órát késik Brassai Sámuel, a muzeum igazgatója számitása szerint. Vagy jobban kell dijazni az órafelégyelőt, hogy pontosabb szolgálatot is tehessen, vagy jobb szerkezetü óráról kell gondoskodni, mert igy csak zavarja az embereket, s sokszor e zavarból származó késedelmek miatt, például vasut-, postaindulásnál és érkezésnél kárt is szenvedhetni.

(o) **Schweinitz tábornok** mint a német birodalom bécsi nagy követe f. 16-kán fogadtatott császár és király ő felsége által, még pedig rendkivüli ünnepélyességgel.

(o) **A bécsi világkiállitás** alkalmára Bécsnek valamennyi dalegylete óriási hangverseny tartására olvad egybe.

(o) **Nagyérdekü leletet** tettek legközelebbről Rokytzán mellett. Egy ősember csontvázának a töredéke ez, mely a kőkorszakból származik, miről a mellette fekvő kőbalta tanuskodik. Rokitanszky és Langer tanárok előlegesen megvizsgálták már a koponya töredéket, mely rendkivül lapos s minden tekintetben feljülmulja az eddigi ismert ugynevezett Neander-féle koponya jellemzetességét. Langer tanár a jeles osteologus már megkezdte a beható vizsgálatot.

(o) **Dr. Dorn** a „Pesther- Lloyd“ szerkesztője ujévtől kezdve átveszi a “Triester Ztg.“ szerkesztését.

(o) **A német hadi tengerészet** két nagy hadihajóval fog szaporodni. Az uj hajók nevei „Metz“ és „Sedan“ lesznek.

(o) **Hamisithatlan papirpénz**. Egy berlini könyomdász, Schwarzwald Gusztáv, hamisithatlan papirpénzt fedezett fel. Ő nem a rajzra, sem a papir minőségre s jegyeire, hanem a papir szinére fekteti rendszerét. A festék vegytani uton s oly módon lenne alkalmazandó, hogy elemzése lehetetlen, miből következik, hogy az illető szint csak az állithatná elő, a ki a keverék titkát birja.

(o) **Egy királyné meghalt**, oly királyné, a kivel csak a törvényszékeknek volt bajuk. Mistres Ryves ez Londonban, ki azt állitá, hogy Cumberland herczeg III. György király testvérének leánya s egy nagy csomó pert folytatott az angol korona megnyeréseért.

(o) **A holyagos himlő** oly mérvben dühöngött ez idén Berlinben, hogy kilenczezer ember esett a borzasztó nyavalya áldozatául. Az öszves lakosság számával arányositva tehát egy százaléka a népességnek pusztult el igen rövid idő alatt.

(o) **A Balaton** már oly keményen befagyott, hogy a fogas halászat javában folyhat. Egyátalában Európa minden részéből érkeznek tudósitások a tél rendkivüli keménysége felől. Olaszországban helyenként (Florencz, Turin) tizenegy fokra hágott a hideg sőt Romában is 3 fokot ért el. Egyedül Sicilia képez kivételt, hol a higany nem érte el a fagypontot.

(o) **A bécsi földrajzi-társulat** kezdeményezése folytán király ő felsége kétezer forintot adott a jövő előállitandó éjszaksarki expeditió költségeinek fedezésére.

(o) **Pénzhamisitás**. Az utóbbi időben, a porosz hamis 25 talléros bankóknak nagy mennyisége jött forgalomba s a kutatás kideritette, hogy egy amerikaiak és francizákból alakult consortium rendszeresen gyártotta a hamisitványokat, melyekből Francziaországban 12 ezer tallér jött forgalomba, ebből ismét 6000 tallér Németországba szivárgott át.

(o) **Nagy tüz volt** f. hó 12-én a velenczei Arsenalban. mely az ott elhelyezett letéti hivatalt elpusztitva, százezer lirére rugó kárt okozott.

(o) **Az angol távirászok** strikolnak, ugy az irlandiak is s mig az utóbbiak kiegyezkedtek, addig angolok makacsul megmaradnak követeléseik mellett s nagy részök elbocsáttatik. Liverpoolban magában 45 távirász kapta ki az utlevelet.

(o) **Nagyszerü lopás**. Bécsben e napokban egy közkatona megbizatott tizennyolczezer forint átadásával, de jónak látta ez öszveggel kereket oldani. A bécsi rendőrség éppen most üti bottal a nyomát.

(o) **Királyné ő felségét** minap az a kellemetlenség érte, hogy a vasuton egy nyári kocsiba kerülve, igen megfázott. A bécsi lapok ebből rettentő dolgot csinálnak.

(o) **Georgikai felolvasások** czim alatt az 1870/71-ik tanévben nyilvános előadásokat rendezett a kolozsmonostori gazdasági tanintézet tanári kara a gazdaságba vágó minden szakból. Az értekezések számszerint tizenöt egy 234 lapra terjedő kötetbe foglalva száz példányban kinyomattak az előszó szerint azon czélból, hogy a hazai tudományos intézeteknek s a mezei gazd. irodalom terén elismerést szerzett gazdáknak megküldessenek. Az értekezések oly közérdeküek és hézagpótlók, hogy az eszme üdvözlése mellett sajnálnunk kell a kiadás csekély számát, mert ily olvasmány reá fér a közönség nagy körére is, s nem kételkedünk benne, hogy e nagy kör mindenképpen pártját fogta volna a hasznos vállalatnak.

(o) **Csehországból** jövő hirek szerint a hideg ott is iszonyu. A vadak a falvakba menekülnek s a szegény madarak megfagyva találtatnak. A farkasok rendkivül nagy falkákban mutatkoznak.

(o) **A „Floh“ elleni** sajtóperben, melyről már megemlékeztünk, az itélet kimondatott. Az esküdtek 11 fő, és 72 esetleges kérdésre kellett hogy feleljenek. A vádlottak elmarasztaltattak, még pedig Frisch József mint laptulajdonos s a becsületsértő czikk terjesztője négy havi fogságra, Frisch Frigyes mint szerkesztő két havi fogságra, azonkivül 100 frtnyi öszvege a lap biztositékának lefoglaltatott, a perköltséget az elitéltek viselik s kötelesek az itéletet a lap élén közhirré tenni. Az elitéltek fellebbeztek. A per roppant feltünés mellett, melyet okozott, meglehetősen mély benyomást engedett abba a journalistikus piszok-fészekbe, melyet a magyar lapok is elitéltek az ugynevezett zug-sajtó képében. A vádló vasuti igazgató csak 3—4 lapot tudott megnevezni, a mely nem zsarolt!

(P—y) **Törvénykezési csarnok**. Kolozsmegye törvényszékénél jelen évi deczember 14-ikén ismét egy borzalmas büntény felett tartatott végtárgyalás. Elnökölt t. ülnök Pap Leontin; a közügyészség részéről jelen volt Péterffy Domokos alügyész, s a felek részéről Petrán János és Pap Elek ügyvédek, mint hivatalból kinevezett védők. A vádlottak padján Leoka Izidor, Bukur Szimeon és Bukur Juon sz.-pénteki lakosok ültek, a Bukur György ellen merényelt megrendelt gyilkossági kisérlet büntényeért. Leoka Izidor, 22 éves, szabadságolt katona, 1870 november 19-én csapatától elbocsáttatván, haza Sz.-Péntekre ment, hol november 22-én délután Bukur Szimeon, egyik nagyobb birtoku községi lakos házához hivatván, miután ez által különnemü szeszes italokkal megvendégeltetett, 300 o. é. frt igérése által arra csábittatott, hogy vejét Bukur Györgyöt, kivel leánya folytonos viszálkodásban él, — gyilkolnö msg, A könyélmü ifju engedve a csábitó igéreteknek, válslkozott a borzató büntóny véghezvitelére, minek folytán a végrehajtást illetőleg Burkus Simeon által ismét arra utasittatott, hogy ugyanodavaló lakos Bukur Juonnak elkérve fegyverét, ezzel estve Bukur Györgyöt házában lőjje meg. Nagyobb biztatásul Bukur Simeon még azt mondá, hogy ő miut katona nem büntettetik meg s ha nétán mégis rabságba esnék, nagy vagyonával ki fogja szabaditani. Az élet feletti vásár tehát ekként megtörténvén miután az est beállt, a merész Leoka Izidor hiven az adott utasitáshoz, Bukur Juon barátjához ment s ennek töltött fegyverét rövid idei használatra elkérvén, azzal Bukur György háza ablakához ment, hol midőn ez öcsesével és öreg anyjával egy az ablakhoz közel álló gyertyával világitott asztal mellett épen vacsorálna: Bukur Györgyre irányozva belött minek folytán annak baloldala börfelületébe mintegy husz és az öreg asszony balkarjába 2 szem selét hatolván, a felvett orvosi lelet és vélemény szerint mindkettö könnyü testi sértést szenvedett. A gonosz tettes az éj setétében a szomszédos kerteken keresztül futással menekült, de a sáros időben czizmája a földön felismerhető nyomokat hagyott s igy a helyszinére másnap kiszállt vizsgálóbirónak a községi elöljáróság segélyével sikerült őt felfedezni. Az ennek folytán meginditott vizsgálat rendén Leoka Izidor, mint közvetlen tettes egyelőre ugyan tagadásban volt, de később a megyei börtönben sulyos betegségbe esvén, magát a vizsgáló biró elé vezetteté s cselekvényét bünbánólag beösmerte. Az ezen vallomás folytán bünszerzőül feltünt Bukur Simeon konokul tagadta ugyan bünrészességét, de ellene Leoka Izidor vallomásán kivül még két tanu arról tanuskodván hogy őket évekkel előbb, hasonlókép nagy összegek által veje meggyilkolására csábitani igyekezett: mint bünszerző vizsgálat alá vétetett s vádállapotba helyeztetett. Harmadik vádlott Bukur Juon ellen gyanuokként merült fel, hogy ő sértett nejével tiltott szerelmi viazonyban élvén, ezen oknál fogva Bukur György iránt ellenséges indulattal viseltetett, hogy a fegyvert a büntény végrehajtásához ő szolgáltatta, s végre, hogy a tény elkövetése alkalmávali holléte iránt ellenmondásban volt, miért is hasonlókép, mint távolabbi büntárs perbe fogatott. A végtárgyalás alkalmával Leoka Izidor, mind az elővizsgálaton teljesen beismerte cselekvényét. Bukur Simeon és Bukur Juon tovább is tagadták bünrészességöket s előbbi ártatlansága bebizonyithatása érdekéből még egy uj elővizsgálaton nem emlitett körülményre hivatkozott, melynek kitiztázása végett több tanukat nevezett meg. Az ügyész a végtárgyalás berekesztése után tett inditványában Bukur Juont, — tekintettel arra, hogy az ellene előbb is gyenge mérvben jelentkezett gyanuokok a végtárgyalás rende is megcrőtlenittetik, bizonyitékok elégtelensége miatt felmenteni kérte, — mig Lenka Izidor és Bukur Simeont illetőleg, miután utóbbi ártatlansága érdekéből uj közleményt hozott fel, — a végtárgyalás elhalasztásával a nyomozás tovább folytatását inditványozta: a törvényszék, a védő ügyvédek meghalgatása után, kik szintén az ügyészi inditvány mellett nyilatkoztak· Bukur Juont a neki bünül tulajdonitott gyilkossági kisérletbeni büntársaság vádja alól bizonyitékok hiánya miatt felmentette, más két vádlottra nézt pedig több irányu — de itt meg nem nevezhető kiegészitést határozott, melynek keresztül viteléig Leoka Izidor és Bukur Simeont vizsgálati fogságba helyezi.

T. és felelős szerkesztő K. PAPP MIKLOS.

Nyilttér *)

Ujból nehány szó, ideig óráig még Kolozsmegye f. k. alispán Gyarmathy Miklós urhoz!

1870-ik october hó 5-éről 4938 sz. a tisztségi rendelet folytán M.-N.-Somboron egy malomgát felülvizsgálatáról beadott jelentésemmel, ugyan azon hó 24-éről 54 mér. sz. a. felterjesztett utazási naplóm ellátását meddig burkolja még a megszokott felejdékenység kényelmes köpenyébe?

Tekintve azt, mikép alispán ur akkoroni kiszállásunk alkalmával előleget vett kezéhez és részemre mit sem juttatott.

Tekintve azt, mikép több versen szóval, ugy f. év julius 2 áról 24 mér. stb. felsőbb helyen tett irásbeli sürgetéseim eredménytelenül hangoztak el felejdékenysége ürterében:

De tekintve azt, mikép alispán ur f. év szeptember hó elején utazási naplóm szerénti költségemet az illető birtokos urtól személyesen átvéve, november hó elejéig sem szolgáltatta kezemhez, ugy a Gróf Főispán ur ő mltsghoz benyujtott ujbóli kérelmemre, november hó 11-éről 802—1871 elnöki sz. a. ez ügyben alispán urhoz menesztett s novem. hó 16-án kezéhez vett rendeletnek sem tévén e mai napig eleget.

Kérdem még meddig s minő jognál fogva tartoztatja le — önfejüleg, sőt felsőbb rendelet daczára is — más pénzét?

Avagy azon önhitségben ringatja magát, miként f. év jul. hó 28-án tartott bizottmányi gyülésben ama ösmeretes kérelmem indokolatlannak lett nyilvánitása meletti elutasitásával hozott és ön által merészen saját elégtételéül beszámitott határozat, önnek mentelmi jogot adott ilyes visszaélésre is?

Kolozsvár, 1871 december 16-én.

Velits Lajos,
mérnök.

*) E rovat alatt megjelenő czikkért a szerkztőséges semmi felelősséget sem vállal

Szerk.

Az Innsbrucki sorsjegyek huzása néhány nap mulva bekövetkezvén, figyelmeztetjük a t. közönséget e sorsjegyekre illetőleg az erre vonatkozó hirdetésünkre. A legnagyobb nyeremény 30,000 a legkisebb 30 frt.

Erő és egészség minden betegnek orvosság és költség nélkül a Revalisciére du Barry által Londonban.

Beküldetett. A kellemes Revalesciere du Barry, mely orvos nélkül minden betegségnek ellenáll, eltávolitja a következő bajokat, u. m: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, mirigy-, nyákhártya-, légzés-, hólyag-, és vesebaj-, gümö és vizkór, köhögés, dugulás, aranyér, álmatlanság, gyöngeség, szédelgés, vértolulás, fülzugás, terhesség, alati hányási inger, fehér folyás, búkór, elsoványodás, csúz, köszvény, sápkor — 72,000 javulás, melyek minden orvosságnak ellenállottak. Bizonyitványok pápa ő szentségétől, gr. Pluskow udvari marchall-tól, de Bréhan marquis-nétól. Táplálóbb levén mint a hús,, felnöttek s gyermekeknél 50-szer takaritja meg a Revaesciere az orvosszerek árát

Ujvár, Magyarország.

Valahányszor köszönetet mondok a teremtönök azon k számithatlan jótéteményeiért, melyekkel a természetgyógyitóan müködö erői utján eláraszt, megemlékezem önökről. Többév óta nem örvendhettem telles egészségnek, emésztésem mindig zavart volt s gyomor bajokkal kelle küzdenem. A bajoktól a Revelesciere 11 napi használata megszabaditott, hivatási teendőimet háboritlanul végezhetem. Sterner L. I. néptanitó.

Pléhszelenczékben ½ fontl ft 50 kr, 1 font 2. 50 frt 2 font 4. 50 k. 5 font 10 ft, 12 font 20 ft, 24 font 36 kr. — Revalesciére Chocoladée táblákban 12 csészére 1 ft 50 kr 24-re 2. 50 kr, 48-ra 4. 50; póralakban 12 csészére 1 frt 50 kr, 24-re 2. 50 kr, 48-ra 4.50, 120-ra 10 ft, 288-ra 20-ft, 576-ra 36 ft. — Kapható: Barry du Barry és T.-nál Bécsben, Wallfischgasse. 8, Kolozsvártt Kronstaedter J.-nél Kül-Monostorutcza 134. és Főtér 2. sz. a. a zálogháznál, továbbá Binder K. gyógyszertárában, b.-monostorutcza a Redout során. Pesten Töröknél, Posonyban Pisztory-nál, Graczban Oberanzmeyer-nál, Lembergben Rottender-nél, s postautalvány által megrendelésutján mindenütt.

ták volna, hogy télen rendesen hideg van, s mikor hideg van, fütni kell; de a kormányzóknak az a tulajdonuk Franczia-országban, hogy mindig meglepi őket a véletlen. A faárusok — természetesen — éltek az alkalommal, hogy áraikat mentől drágábban adják Pillanatra akkora mérvet öltött a nélkülözés, hogy a nép (mit mondok? — nehány banda, melyeket semmireválók vezettek) kikelt béketüréséből, Nehány ácsmühelyt kiraboltak volt Párisban, nehány deszkával keritett tér, e keritést elhordták: a nemzetőrség erélyes fölépésére volt szükség, hogy e rombolás megszakadjon, mely mind nagyobb-nagyobb terjedelemmel kezde fenyegetni. A kormány siettében, némi rendszabályokat adott ki melyek elárulák tapasztalatlanságát s megszokott elhamarkodását. Vágást rendelt a Boulognei, vincennesi erdőkben s az utakon. De a nyers fa sokat füstöl, keveset füt. Hanem meg kelle elégednünk ezzel is. A Montmartre utcán, hol én lakom, nem lehete mást látni, mint nagy felöltős lakosokat, kik derekasan czipelték napi fa-részletüket, öt-hat darabot. Nevették, midőn egymás pod gyászát láták! Sokan üres kézzel tértek viszsza s nem tüzelhettek sem lakszobáikban, sem a konyhában

Az a kevés olaj, mi megmaradt, a kormánys kórházak számára volt föntartva. Gyakran megtörtént, hogy olaj hiányában, petroleummal világitának Párisban. Szemeink utoljára megszokták, mert e változás lassanként mindenik utczában beállott. Különös hatással volt reánk a viszszaemlékezés az előbbi Párisra, mely fényben uszott s oly zajos volt egész a legkésőbbi éji órákig. Nem robogtak a kocsik: fölemésztök a lovakat; az omnibuszok fokróltokra ritkultak: a boltok bezárva: azt mondanák, hogy egy roppant vidéki városban vagyunk. Tény, hogy Páris, elzárva az idegenek folytonos hullámzástól, mi a lakosságot megujitá. mindinkább a tartományok szokásaihez tért. Rendre-rendre minden ember megismerte egymást a boulevardokon s csak csak kevés kelle még, hogy mindnyájan köszönjenek egymásnak. A kereskedők beszélgettek küszöbeiken s az egy negyedbeli nemzetőrök, kik utcza-sarkokon közlék a napi parancsokat, szóba álltak, a nélkül, hogy bővebben ismernék egymást, s politizáltak.

Tussai Gábos.

KOVÁTS KÁROLY

Férfi-divat bazár.

(2620) 12—12

Férfi és gyermek

KALAPOK

itt még soha nem létezett menynyiségben és választékban gyári áron.

Többféle állásu **gallérok, kézelők.**

Dús választékban

nyakkendők, férfi ingek, harisnyák, férfi, női és gyermek czipők, prágai kesztyük, sétabotok, esőernyők, inggombok, utazo bőröndök, galanteri, és **nourenbergi czikkek,** legfinomabb **parfűmök.**

Vidéki megrendelések gyorsan teljesittetnek.

Férfi-divat bazár.

Kolozsvártt.

Elemi oktatás a szép- és gyorsirásban

szerk. **Pokorny József.** Második bövitett kiadás.

(A magyar kiadást kidolgozta az ev. iskolák igazgatója Pesten.)

A Pokorny-féle **irkák** már több év óta Osztrák-Magyarország majd minden tanodájában a legjobb sikerrel alkalmaztatnak.

Eladási árak:

Magyar, systematicus sorrendben 1—12 számlái darabja 2 kr.
Német. „ „ 1—12 „ „ 2 kr.
Latin, „ „ 1—12 „ „ 1 kr.
Nagy 4-ed rétü irkák, darabja 12 kr.
Továbbá **elöiratok,** magyar, füzetje 5 3 kr., német, füzetje 18 kr., latin, főzetje 21 kr.

2621 34—*

Ismét eladók számára jelentékeny kedvezményt nyujt a raktár.

J. B. Teutsch. Segesvártt.

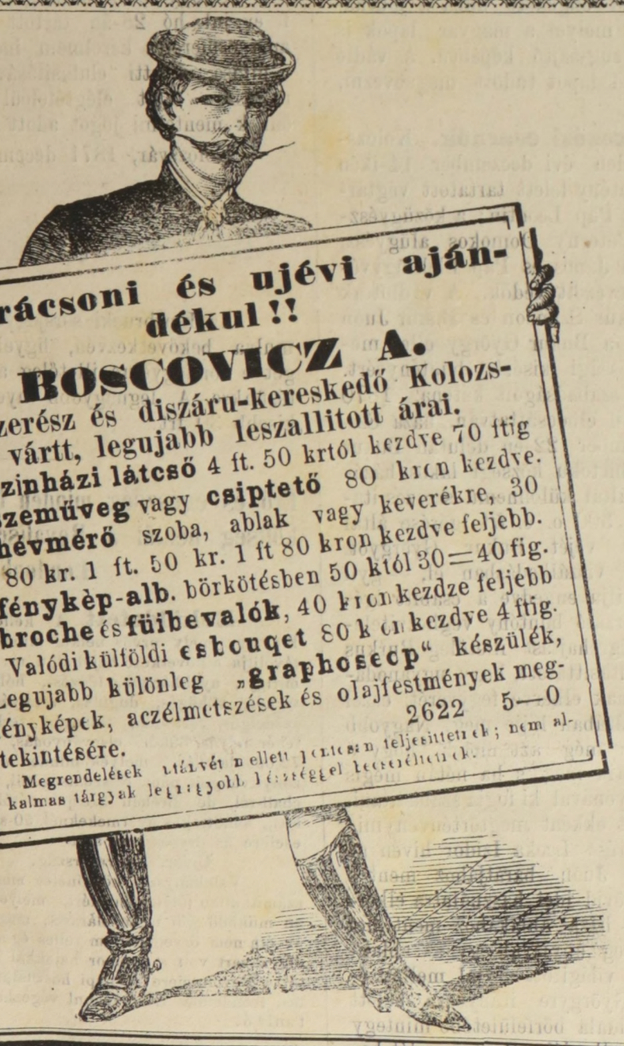

Karácsoni és ujévi ajándékul!!

BOSCOVICZ A.

látszerész és diszáru-kereskedő Kolozsvártt, legujabb leszallitott árai.

I. **Szinházi látcső** 4 ft. 50 krtól kezdve 70 ftig
I. **szemüveg** vagy **csiptető** 80 kron kezdve.
I. **hévmérő** szoba, ablak vagy keverékre, 30 kr. 80 kr. 1 ft. 50 kr. 1 ft 80 kron kezdve feljebb.
I. **fénykép-alb.** bőrkötésben 50 kitól 30=40 fig.
I. **broche** és **füibevalók,** 40 kron kezdze feljebb
I. Valódi külföldi **eskouqet** 80 kron kezdve 4 ftig.
Legujabb különleg **„graphoscop“** készülék, fényképek, aczélmetszések és olajfestmények megtekintésére.

2622 5—0

Megrendelések utánvét mellett pontosan teljesittetnek; nem alkalmas tárgyak legrövidebb időszakban kicserélhetnek.

Legmeglepőbb

karácsoni és ujévi ajándékok

kaphatók

Karvázi Gyula

csemege-, fűszer- és borüzletében

aradi és pesti finom **lisztek** a **legjutányosabb** árban.

2623 2—5

Ezennel bátor vagyok a t. cz. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy **külső-monostorutczában 155. számu házamnál** egy ujonnan feltalált

hideg füstölőt

állitottam mindenféle **húsok füstölésére,** s e nemü czikkeket jutányos áron, felelősség mellett elvállalok.

Kolozsvártt, 1871 december 6-kán.

Szabó György,
kőmives pallér.

(2624) 1—3

GROSS KÁROLY

fogorvos

Kolozsvárra megérkezett, és lakik, mint eddig, a dr. Szabó-háznál Torda-utczában.

(2625) 1—3

(2626) (1—*)

Triska Ferencz

zongora

kereskedő

Kolozsvártt.

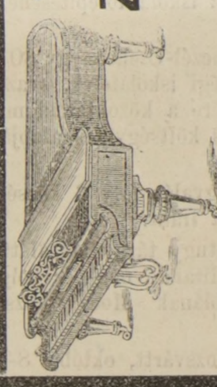

Concert-Pianinok . . . . . 350 frt.
Concert-Flügel . . . . . 340 frtól 450 frtig.
Használt zongorák . . . . . 100 frtól 280 frtig.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesitetnek
Csomagolás darabonként 10 frt.
Jótállás 5 évig.

Hirschfeld Györgyné

női pipere és divat-raktára.

Teljes tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a néhai **Hirschfeld Eliz**-féle női pipere üzletet átvettem, s azt elismerő pártfogásban részesitve folytatom (Hödlné irántami szivességből való közremüködése mellett.)

Jelenleg üzletem megujitottam különösen **karácsoni és ujévi ajándékoknak** valókkal **női pipere czikkekben.**

Ugyanis találhatók a legizletesebb salon és **szinházi fejékek, haj-** és **nyakcsokrok, salon** és **szinházi nyakékek,** (fichuk) **külső és belső chemisettek, angol crepon** kis nyakkendők, bronz és kö-csattok. Többnemü virágok nagy választékban, u. m. **franczia mintáju virágok** és olcsóbb nemüek bouquette számra, **tollak** darabszámra, **csipkék és szalagok** rőfszámra.

Továbbá a legelső bécsi divattermekből **bársony** és **plüsch kalapok** és kalap formák (Gestell) **menyasszonyi** fejékek és **reggeli fejkötők** a legnagyobb választékban a **legjutányosb árban.**

Elvállalok mindenféle átalakitást és ujitást, ugyszintén a vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközlöm.

A n. é. közönség tapasztalt pártfogó kegyébe ajánlva magam

teljes tisztelettel

Hirschfeld Györgyné.

Kolozsvártt, b.-szénutcza Groisz Nándor—ház 127. földszint.

(2627) 1—3

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Diszmü és rövidáru-bazá

FISCHER ANTAL

Fischer Antal — Kolozsvártt, főtér Helffy-ház

2628 17—*

Karácsoni és ujévi ajándékok

FISCHER ANTAL bazárjában

Kolozsvártt

(főtér Helffy-ház)

Ajánlja dúsan ellátott raktárát norinbergi disz, mü és gyermekjátékokból, nagy választékban albumok, china-ezüst evőeszközökből, tajt-pipák, és szipkák, fehérnemük sat.

Különös figyelembe ajánlom nagy választéku báli legyezőimet, **cotilion ordóimat** és elkezdett himzéseket.

Tisztelettel

FISCHER ANTAL.

FISCHER ANTAL
Fischer Antal — Kolozsvártt, főtér Helffy-ház
Diszmü és rövidáru-bazár

Meghivás az innsbrucki (ugynevezett tiroli) sorsjegyek vételére,

melyek — mint alább látható — **jobbak a készpénznél,** s melyekből **az első** és a **legközelebbi huzás már 3-ik jan. 1872.** történik meg.

Alólirt váltóház tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek és ügybarátainak, hogy az Insbruck város által tett kölcsönt 1 millió forint erejéig átvette, s ezért kéri az erre vonatkozó megrendeléseket és bizományokat egyenesen hozzá juttatni.

Rövid vázlata azon előnynek, mit e kölcsön nyujthat:

1. Ezen kölcsön kerek 1 millió forintot tesz ki, és 40 év alatt 2.535910 frttal fizettetik vissza.
2. Ez öszveg kötelezvény-részlet-sorsjegyekre osztatik, melynek mindenike legalább 30 frttal huzatik ki, és
3. Van ezenkivül **4 huzás évenkint: 30,000; 12,000; 10,000; 10,000** stb. főnyereménynyel, továbbá
4. Eltekintve, hogy Insbruck városa a fizetés-kötelezettséget magára vállalta, — mi elég garantia — azon biztositékot is adja, hogy a város minden ingó és ingatlan vagyonával törvényesen felvett több mint **800,000 forint értékbe,** minden ehez tartozó jövedelemmel jót áll, s ezért bármelyik sorsjegygyel egy szinvonalon áll.

Hogy alólirt váltóház a t. közönséget meggyőzze, mennyire biztosságban vannak e papirok még értékülön felül is, mint alaptőke: elhatározta, hogy ezen sorsjegyekből egy részt megtart, s kötelezi magát annak, ki tőle

1872. jan. 1-ig e nemü sorsjegyet egyenkint 30 frtjával vásárolt

(ha t. i. addig a félretett sorsjegyek tartanak) egy évig, azaz január 1-ig 1873, e jegyeket teljes vett értékükben bár mi fizetésbe elfogadja, mi által a vásárló **semmit se koczkáztat,** s igy **ingyen** játszik 4 huzáson át **30,000; 12,000; 10,000; 10,000** stb. forintra.

Elad továbbá alólirt váltóház ugyanily sorsjegyeket, de kötelezettség nélkül a visszavételre a napi árfolyam szerint, most 26 frtért darabját. Ugyanezeket a napi árfolyam szerint találhatni minden bécsi és vidéki váltóházban is. Hogy azonban lehetővé tegye alólirtt váltóház mindenkinek e sorsjegyek vásárolhatását: még egy bizonyos számu részletet tett félre, melyet 30 havi törlesztésre bocsát ki, ugy, hogy 1 frt és a törv. bélyeg havifizetés mellett játszhatni minden huzásra.

A midőn alólirtt váltóház a n. é. közönséget ezen sorsjegyek nagy előnyére figyelmessé téve, azoknak vásárlására tisztelettel meghivná: azt hiszi, hogy alig találkoznék valaki, ki részt ne óhajtana venni e játékban, s egyet vagy többet ne rendelne meg e jegyekből; s ezért meg egyszer figyelembe kéri venni, hogy miután e sorsjegyek annyi előnyt nyujtanak, s azon szám, mely e sorsjegyekből visszaváltható lesz, hamar elfogyhat: igen czélszerü lesz a megrendeléseket minél előbb megtenni, mert mint fennebb emlitve is volt, ezen sorsjegyeket készpénz gyanánt fogadja el a váltóház egy évig, mind a mellett, hogy játszhatni is vele.

Becses megrendeléseknél 30 kr. külön melléklendő a huzás-lajstromért 1872-re, mely bérmentve küldetik meg az illetőnek; mely megrendeléseket el-

(2629) 9—12

Wechselstube der k. k. priv. Wiener Handels